

Fővárosi Ítéltábla
1.Pf. 21.699/2007/3.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Forgács és Kiss Ügyvédi Iroda (cím) dr. Kiss Elemér ügyvéd által képviselt I.rendű felperes neve (címe), és II.rendű felperes neve (címe) dr. Kovács Zsuzsanna ügyvéd (Busch Ügyvédi Iroda (cím) által képviselt alperes neve alperes ellen, hagyaték kiadása iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2007. szeptember 25. napján hozott, 6.P.22.727/2007/3. számú ítélete ellen, az alperes részéről 4. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő:

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja, és az alperes által fizetendő késedelmi kamat kezdő időpontját 2007. április 1. napjában határozza meg. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felpereseknek, mint együttes jogosultaknak 15 napon belül 10.000 (tízezer) forint másodfokú részperkötséget.

A le nem rótt 16.200 (tizenhatezer-kettőszáz) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az örökhagyó 2005. május 20. napján elhunyt. Hagyatéka a Volksbank Hungary fiókjánál vezetett (...) számú betéti szerződés alapján 6.166.336. forint lekötött betét, egy, az örökhagyó nevére kiállított takarékbetétkönyv, 2.687.427 forint összeggel,

és 145.845 forint utolsó havi nyugdíj. Ismert örökös hiányában a közjegyző a hagyatékot az alperesnek adta át.

A felperesek - mint az örökhagyó törvényes örökösei - keresetükben kérték az alperes kötelezését a 6.166.336 forintnak, a takarékbetétkönyvben lévő összeg és az utolsó havi nyugdíj megfizetésére.

Az alperes nem vitatta, hogy a felperesek a törvényes öröklésre jogosult vér szerinti rokonai az örökhagyónak. Előadta, hogy a betéti szerződés alapján lekötött betét és kamatai, 6.289.593 forint befolyt a Kincstári Vagyoni Igazgatóság számlájára, beérkezett örökhagyó utolsó havi nyugdíja is. Az örökhagyó hagyatékát képező (...)számú takarékbetétkönyv a birtokában van, amelyet kiad az örökösöknek. Kérte a közjegyzőnek kifizetett 60.717 forint munkadíj beszámítását. A késedelmi kamat fizetésére vonatkozó kötelezettségét a keresetlevél beadásának időpontjától kérte figyelembe venni. Figyelemmel arra, hogy a felperesek keresetét az első tárgyaláson elismerte, és a perre okot nem adott, perköltség igényt terjesztett elő, melynek összegére vonatkozóan a bíróság döntését kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek 1/1-1/2 arányban 6.293.661 forintot, és ennek 2007. március 15 napjától számított kamatát, kötelezte továbbá, hogy a felpereseknek, mint együttes jogosultaknak adja ki 15 napon belül az örökhagyó nevére kiállított takarékbetétkönyvet, és fizessen meg a részükre 270.000 forint perköltséget. A le nem rótt kereseti illetéket az állam viseli. Ítélete indokolásában kifejtette, hogy az alperes a törvényes öröklésre figyelemmel jogalap nélküli gazdagodás, illetve jogalap nélküli birtoklás címén tartja magánál a hozzá befolyt pénzüsszegeket, illetve a takarékbetétkönyvet, és ezeket köteles kiadni a törvényes örökösöknek a Ptk. 193 §-a alapján. A késedelem objektív következménye a pénzkövetelésénél a kamatfizetési kötelezettség. Az alperes fizetési kötelezettsége a felszólítólevél kézhez kapása időpontjában beállt, ezért alperes a teljesítés késedelemből esésével kapcsolatban köteles késedelmi kamatot fizetni. Nem értett egyet az alperes azon kifejtett álláspontjával, hogy a perre okot nem adott. Az alperes nem jelölte meg, hogy mi a törvényi akadálya annak, hogy -amennyiben a felperesek hitelt érdemlően igazolják örökösi minőségüket, - rendelkezzen a birtokában lévő érték átadásáról, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte alperest perköltség megfizetésére.

Az ítélet ellen az alperes fellebbezett. Fellebbezésében kérte, hogy az Ítélet az elsőfokú bíróság ítéletét a késedelmi kamat kezdő időpontja, és a perköltség viselése tekintetében változtassa meg, a kamatfizetés kezdő időpontját a bíróság előtti igényérvényesítés időpontjában határozza meg, a perköltség viselésére való kötelezést pedig mellőzze, az alperes költségeinek megfizetésére felpereseket kötelezze. Érvei szerint a közjegyző jogerős hagyatékátadó végzéssel állapította meg, hogy az örökhagyó törvényes örököse a alperes neve. A jogerős hagyatékátadó végzés mindaddig tanúsítja az örökös örökösi minőségét, amíg újabb hagyatékátadó végzés -megismételt hagyatéki eljárás esetén -, vagy bírósági határozat azt meg nem változtatja. A alperes neve ezért az örökösi minőséget

alapul véve egyezséget peren kívül nem tud kötni, és felperesek örökösi minőségét peren kívül nem tudja elismerni. Ebből következően vétlen abban, hogy a felperesek a közjegyző előtt nem érvényesítették hagyatéki eljárásban az igényüket. Ennek hiányában viszont a bírósági eljárás megindítása az örökösi minőségre alapított kereset érvényesítése céljából szükségszerű. A felperesek keresetét az alperes az első tárgyaláson elismerte, és a perre nem adott okot, ezért a per költségeinek megtérítésére igényt tarthat.

A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Pp. 256/A. § (1) bekezdésének b) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A fellebbezés kismértékben alapos.

Pénztartozás esetén - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik, vagy a felek másként nem állapodnak meg -, a Ptk. 301. § (1) bekezdése szerint a kötelezett a késedelembe esése időpontjától kezdve kötelezhető késedelmi kamat megfizetésére. A kötelezett késedelmére vonatkozóan a Ptk. 298. §-a tartalmaz rendelkezést, mely szerint a kötelezett késedelembe esik, ha a szerződésben megállapított, vagy a szolgáltatás rendeltetéséből kétségtelenül megállapítható teljesítési idő eredménytelenül telt el, más esetekben, ha kötelezettségét a jogosult felszólítására nem teljesíti. Mivel a hagyatéki eljárásban a felperesek törvényes örökösi minősége nem volt ismert, a közjegyző a hagyatékot a Ptk. 599. § (3) bekezdése alapján az alperesnek adta át, aki ezáltal a felperesek rovására - jóhiszeműen -, jogalap nélkül gazdagodott. A Ptk. 361. § (1) bekezdése szerint, aki másnak rovására jogalap nélkül jut vagyoni előnyhöz, köteles ezt az előnyt visszatéríteni. A jogalap nélküli gazdagodás nem szerződéses jogviszony, ezért a kötelezett teljesítésének kötelezettségére a Ptk. 298. § b) pontja az irányadó, amelynek értelmében a teljesítés a jogosult felszólítására válik esedékessé. Ezzel egyező álláspontot foglalt el a Legfelsőbb Bíróság a BH 2000. 408. számú jogesetben, mely szerint a jogalap nélküli gazdagodásra alapított igény mindaddig nem válik esedékessé, amíg azt a jogosult a kötelezettől vissza nem követeli, ezáltal a kötelezett késedelmi kamat megfizetésére az igény érvényesítésétől kötelezhető. A felperesek az alperest teljesítésre a 2007. március 5. napján kelt levelükben felszólították, az alperes a felszólítást a felek egyező előadása alapján március 15-én átvette. A felperesek a teljesítésre tizenöt nap határidőt adtak az alperesnek, amely eredménytelenül telt el, ezért a követelés a tizenöt nap elteltével, április 1. napján vált esedékessé.

A Pp. perköltség viselésére vonatkozó szabályai nem teszik lehetővé az alperes perköltség fizetési kötelezettség alóli mentesítését. Az alperes perköltség viselésére akkor nem kötelezhető, ha a perre okot nem adott, és a követelést az első tárgyaláson azonnal elismeri. (Pp. 80. § (1) bekezdése) Ezek a feltételek nem teljesültek, ezzel kapcsolatban az Ítéltábla visszautal az elsőfokú bíróság által az ítéletben kifejtett helyes indokokra, azzal, hogy az alperes a felperesek felszólító levelére sem reagált, a perre okot adott.

A kifejtettek alapján az Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezéseit a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint részben megváltoztatta, a kamatfizetés kezdő időpontját módosította, egyebekben helyben hagyta. Részleges pervesztességére figyelemmel a Pp. 81. § (1) bekezdésében foglaltak szerint kötelezte az alperest a felpereseknek járó másodfokú részperköltség megfizetésére. Az alperes illetékmentességére tekintettel a le nem rótt fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest 2008. március 11.

Fermanné dr. Polák Zita s.k.,
a tanács elnöke, előadó

dr. Puskás Péter s.k.,
bíró

dr. Baloginé dr. Faiszt Judit s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: